

Választási adok-kapok

A választási kampány hangulata uralta az Országgyűlés februári, három utolsó ülésnapját. A szocialisták azzal vádolták a Fideszt, hogy legalább egy évvel elhalasztaná az őszi önkormányzati választásokat, ha önállóan vagy a Jobbik segítségével kétharmados többséget szerezne a parlamenti választásokon. Ezt az ellenzéki párt részéről többen cáfolták. Nagy visszhangja volt a médiában annak is, hogy a szocialista kancelláriaminiszter az önkormányzatokat, főként az ellenzékieket tette felelőssé az ország eladósításáért.

Lapzárta után

Legalább egy évvel elhalasztaná a Fidesz az önkormányzati választásokat, így legkorábban 2011 őszén, illetve 2012-ben lehetne önkormányzati képviselőket választani – állította több szocialista politikus februári parlamenti hozzászólásában, illetőleg a médiában. Szerintük a helyhatósági voksolás elhalasztása mellett szól, hogy a Fidesz kormányra kerülése után olyan országos méretű megszorításra készül, amely rontaná az esélyeit az őszi választásokon, ráadásul addig korábbi ígérete ellenére sem tudna segíteni a tömegesen eladósodott jobboldali önkormányzatokon. A halasztás másik indoka – érveltek –, hogy az ellenzéki párt így rendezni tudná az eladósodott jobboldali önkormányzatok helyzetét, s így helyi jelöltjeik jobb eséllyel indulhatnának, s jövőbeni EU-s pályázati lehetőségeik is bővülnének. Az ellenzéki párt cáfolta a hírt. A Fidesznek az önkormányzati választásokkal kapcsolatban csak egy terve van, mégpedig az, hogy jelentősen csökkentse a képviselők számát. Céljuk a

kisebb politikai elit, 200 tagú parlament, s felére csökkentett létszámú önkormányzatok – mondta *Réppásky Róbert*, a Fidesz frakcióigazgatója a hírre reagálva.

Ki adósította el az országot?

Éles vita kerekedett a szocialista kancelláriaminiszter hosszú téli szünet utáni első felszólalásából is. *Molnár Csaba*, a Fidesz frakcióvezetőjének évindító hozzászólására reagálva arról beszélt, hogy az országot a fideszes vezetésű önkormányzatok adósították el, amit az ellenzéki képviselők visszautasítottak.

Navracsics Tibor, a Fidesz frakcióvezetője azzal kezdte felszólalását, hogy azt olvasta, az MSZP az elmúlt időszak eredményeit fogja a választási kampányának középpontjába állítani. „Ha ez valóban így van, akkor egy példátlanul nyugodt, csendes kampányidőszak vár Magyarországra, hiszen vélhetően a Magyar Szocialista Párt nem fog tudni mit monda-

ni, tekintettel arra, hogy nincsen semmi eredménye az MSZP-nek” – jelentette ki a Fidesz vezető politikusa. Majd hosszasan sorolta azokat a gazdasági mutatókat, amelyek szerinte ezt alátámasztják. Köztük az egy főre jutó GDP, amely 2003-ban az Európai Unió 27 tagállama átlagának 63,2 százaléka volt, 2008-ban viszont ez már csak 62,9 százalék. 2009 harmadik negyedévében pedig 7,1 százalékkal zuhant a GDP az egy évvel azelőtti, hasonló időszakhoz képest. Leszakadtunk tehát Európától ebben az időszakban – mutatott rá. Majd azt hangsúlyozta, hogy ennek fő oka nem a szocialisták által emlegetett gazdasági válság volt.

„Az MSZP – mint egy igazi élcsapat jellegű tömegpárt – megelőzte a világot a világgazdasági válság kirobbanásában, ugyanis Magyarországon már 2004 és 2007 között is fokozatosan csökkent a gazdasági növekedés üteme, 2007-től pedig stagnált a magyar gazdaság. Azaz 2007 és 2009 között produkált olyan mutatókat, amelyeket a világgazdaság majd csak 2008-tól, hogy azután 2009-ben meredek zuhanásba váltson át” – érvelt *Navracsics Tibor*, hozzátéve, az államadósság 14 éve nem volt ilyen magas. A 2010-re becsült GDP-arányos államadósság a 2001-esnek több mint másfélszerese. „Vagyis az MSZP–SZDSZ kormány 8 évében e mutató tekintetében is egyre rosszabb eredményeket értünk el, egy halmozódó csődhullám jellemzi ezt az időszakot. 2009-re elmondhatjuk, hogy az államadósság naponta 2,4 milliárd forinttal nőtt, köszönhetően a „sikeres kormányzásnak”. Kitért arra is, hogy 2002-ben a 29-ek voltunk versenyképesség

tekintetében, 2009-ben pedig 58.-ak. A 2010-es költségvetésről szólva rámutatott: már az OECD is azt mondja, hogy nem lesz tartható a 3,8 százalékos költségvetési hiány. Bírálta a kormányt azért is, mert – állítása szerint – vitába száll a Fidesz egyik legfőbb vállalásával, miszerint 10 év alatt egymillió munkahelyet kell teremteni. „Mindenki egyetért abban, hogy változásra van szükség, fordulatra van szükség, ezt a változást egy demokráciában csak az új választások, csak a választópolgárok idézhetik elő” – summázta a helyzetet *Navracsics Tibor*.

Molnár: ma jobban teljesít a gazdaság

„Ma 17 százalékkal jobban teljesít a gazdaság, mint a Fidesz kormányzásának utolsó évében, pedig akkor nem volt világgazdasági válság. Ráadásul pont a fideszes önkormányzatok miatt adósodott el az ország. Az elmúlt két évben Magyarországon több mint 100 fideszes önkormányzat bocsátott ki kötvényt, amelynek teljes összege 276 milliárd forint. A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Kecskemét, Hódmezővásárhely, Sopron, Debrecen, Esztergom, a Pest Megyei Önkormányzat, Szekszárd vagy a Zala Megyei Önkormányzat – sorolta a példákat a miniszter. *Molnár Csaba* hangsúlyozta azt is, hogy 2001-ben, a Fidesz kormányzásának utolsó évében a bérek 11, a nyugdíjak 14 százalékkal értek kevesebbet a rendszerváltás kori értéküknél. „Vagyis az önkormányzatok kormányzásának egyetlenegy olyan éve sem volt, amikor meghaladtuk volna a rendszerváltás életszínvonalát. Most,

húsz évvel a rendszerváltás után igazak ezek a számok, csak most plusz 11 és plusz 16 százalékról van szó. Az infláció 2001-ben, az önök kormányzásának utolsó évében közel 10 százalék volt, tavaly 4,5 százalék. Mi megfeleztük az elmúlt nyolc évben a pénzromlás ütemét, azt, amit önök mesterségesen magasan tartottak. A külkereskedelmi mérleg jelenleg az Európai Unió legjobbjai közé emelte Magyarországot, az önök kormányzása alatt mindig negatív volt a külkereskedelmi mérleg, most már második éve folyamatosan pozitív szaldót mutat” – sorolta érveit a kancelláriaminiszter. Majd azzal folytatta, hogy a külső finanszírozás igénye a Fidesz kormányzásának utolsó évében meghaladta az 5 százalékot, míg ma ez alig 1,4 százalék, vagyis kevésbé függünk a külső finanszírozástól, mint az Orbán-kormány négyéves időszaka alatt – állapította meg. Azt elismerte, hogy az államadósság szintje emelkedett, viszont – mutatott rá – ez jóval alacsonyabb Nagy-Britannia, Japán vagy az Egyesült Államok államadósságszintjénél. Eredményükként könyvelte el azt is, hogy az elmúlt nyolc évben a reálkeresetek 30 százalékkal nőttek, s ez nominálértéken a keresetek megduplázódását jelenti. Végül közölte:

egyérténeket abban, hogy Magyarországon változásra van szükség. „Olyan változásra, amikor a parlamenti ellenzék megpróbál igazat mondani” – szögezte le.

Tiltakozó önkormányzatok

A kancelláriaminiszter fideszes önkormányzatokat érintő kritikája éles tiltakozást váltott ki. Elsőként a Pest Megyei Önkormányzat vezetője, *Szűcs Lajos* fideszes képviselő reagált. Az önkormányzati vezető megdöbbenőnek és cinikusnak nevezte Molnár Csaba állítását, s kikérte magának, hogy a miniszter a Pest Megyei Önkormányzatot külön is megemlítsesse.

A valóság az – közölte Szűcs Lajos –, hogy a kancelláriaminiszter szavaival ellentétben az önkormányzatnál a kötvénykibocsátásból befolyó mintegy 7 milliárd forintot kizárólag olyan fejlesztésekre fordították, amelyeket az elmúlt 4-8 év folyamatos halasztása után már nem lehetett tovább késleltetni. Közölte azt is: a megyei önkormányzat szigorú takarékossgal elérte, hogy a kormány által sorozatban áthárított, de meg nem térített feladatok, valamint a bajba került településektől átvett intézmények fenntartása miatt ne kelljen növelni az adósságukat.

Molnár Csaba kijelentése után a Fidesz is tiltakozott. *Ódor Ferenc* (Fidesz), a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének elnöke is azt hangoztatta: nem az önkormányzatok a felelősek azért, hogy az államadósság jelentősen nőtt a jelenlegi kormányzati ciklusban. Szerinte egyértelmű, hogy a regnáló kormány adósította el az országot, az önkormányzatokat. Arra mutatott rá, hogy az önkormányzatok épp azért kénytelenek hiteleket felvenni és kötvényeket kibocsátani, mert a kormány folyamatosan forrásokat von el tőlük.

Más fideszes politikusok a Magyar Nemzeti Bank február közepén publikált adatait is idézték álláspontjuk alátámasztására. Eszerint az állam tavaly 1050 milliárd forinttal, vagyis napi 2,8 milliárd forinttal növelte adósságát, ezen belül az önkormányzati eladósodás még az 50 milliárd forintot sem érte el. Az állam jelenlegi adósságállománya egyébként az MNB tájékoztatása szerint 20 396 milliárd forint.

A BKV-botrány hullámai

A januárban elindult választási kampány legfőbb témái a BKV-nál kirobbant botrány, a sok százmilliósvitott kifizetések és a letartóztatások voltak. A február-ra kicsúcsosodott ügy természetesen a parlament utolsó három ülésnapján is szóba került, főként ellenzéki interpellációk és kérdések formájában. Az egyik ilyen felszólalásában *Németh Szilárd*, fideszes képviselő a pénzügyminisztérium államtitkárát kérdezte.

„Az eltűnt milliárdos közpénzek az ön minisztériumától érkeztek, ezért kér-

dezem tisztelt államtitkár urat, hogy Demszky Gábor főpolgármester vagy bármely megbízottja egyeztetett-e az ön minisztériumának képviselőivel a közüzemi cégek ügyében. Amennyiben igen, úgy mi volt az egyeztetés tárgya, és a Pénzügyminisztérium észlelt-e bármit, ami a korrupcióra utaló gyanúra adhatott volna okot? Ön szerint gondosan járt-e el a kormány a közpénzek osztogatásakor, amikor éveken keresztül milliárdokkal támogatta a BKV-t úgy, hogy – mint utóbb kiderült –, a korrupciót hízalta?” – fordult a képviselő a kormány tagjához.

A *Katona Tamás* államtitkár azonban a feltett kérdésekre érdemben nem válaszolt. Azt fejtegette, hogy egyetért azzal a felvetéssel, miszerint nem jó, ha a kormány nem szab feltételeket, nem kívánja meg az állami, önkormányzati vállalatok hatékonyabbá tételét, átszervezését, csak automatikusan osztogatja a közpénzeket. Egyetért azzal is – folytatta –, hogy amikor a kormány, az Országgyűlés a közpénzekről dönt, akkor olyan feltételeket kell szabni a felhasználóknak, a címzetteknek, hogy ne kerülhessen sor pazarlásra, a pénzek elherdálására. „Ezeknek a társaságoknak is érvényesíteniük kell a versenyszférában megszokott hatékonysági és minőségi követelményeket. Ezért is tesz a kormány nagy erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a közönségi közlekedési szolgáltatásban résztvevő vállalatoknál végbemenjenek a reformok, megtörténjen a szükséges átalakulás” – közölte az államtitkár. Majd arról beszélt, általában is korrupcióra ott van lehetőség, ahol

Az Országgyűlés 196 igen szavazattal 145 nem ellenében, 3 tartózkodás mellett megválasztotta az Országos Választási Bizottság új tagjait. A Fidesz–KDNP frakciója nem szavazott az önkormányzati miniszter előterjesztésére, mert politikailag kiegyensúlyozatlannak tartanak egy annak alapján megalakuló OVB-t. A tagok: *Bordás Vilmos*, *Fazekas Marianna*, *Halmai Gábor*, *Szigeti Péter* és *Szoboszlai György*, a pótagok: *Tilk Péter* és *Wéber János*. A Fidesz elsősorban Halmai Gábor és Szigeti Péter, a testület jelenlegi elnöke miatt utasította el a listát, mert az ő elfogultlanságuk erősen megkérdőjelezhető – fogalmazott *Répásy Róbert*, az ellenzéki párt frakcióigazgatója.

a pénzek felhasználása lazán szabályozott, ahol nem érvényesülnek a szigorú hatékonysági követelmények, ahol még mindig tovább él a szocializmusban megszokott rendszer. „Amennyiben képviselő úr ennek megváltoztatását szolgálja, úgy arról tudom tájékoztatni, hogy ez történik, ezen dolgozunk, és nagyon örülünk, ha a Fidesz a korábbiakkal ellentétben mellénk áll, a közpénzek szigorú, körültekintő, takarékos felhasználásában támogatja a törekvéseinket. Ha azonban azt gondolja valaki, hogy a helyzetet csupán úgy is lehet rendezni, hogy kirúgunk, börtönbe csukunk néhány korrupció vezető tisztségviselőt, az szerintem nagyon téved” – zárta válaszákat Katona Tamás.

Németh Szilárd a választ nem fogadta el, mert szerinte Katona nem válaszolt kérdéseire. Az Országgyűlés többsége azonban az államtitkár mellett voksolt 167 igen, 151 nem ellenében s 5 tartózkodással.

Egyenlő esélyekkel?

Az önkormányzati tulajdonban lévő egészségügyi intézmények egy részének alkalmazottai érdekében emelte fel szavát interpellációjában Puskás Tivadar (KDNP). A képviselő azt kifogásolta, hogy a kormányzat kizárta a gazdasági társasági formában működő intézmények alkalmazottait a 2010-es 98 ezer forintos juttatásból. Véleménye szerint ez diszkrimináció, s tovább romlik tőle az amúgy is padlón lévő egészségügyi ellátás.

„Több önkormányzat valamilyen gazdasági társasági formát választott az egészségügyi szakfeladat ellátá-

sára. A többségében százszázalékos önkormányzati tulajdonban lévő és nonprofit gazdasági társasági formában működő kórházak továbbra is közfeladatot látnak el, egyetlen finanszírozási forrásuk az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól származik. Így aztán érthetetlen ez a megkülönböztetés. Az eljárás súlyosan sért több alkotmányos alapelvet is: többek között az ugyanazon munkáért egyenlő bért, de sérül az esélyegyenlőség is a más formában működő egészségügyi közszolgáltatók és azok dolgozói között” – érvelt a kereszténydemokrata honatya.

Vojnik Mária egészségügyi minisztériumi államtitkár azonban nem értett egyet ezzel. Emlékeztetett arra, hogy az egységes közszolgálati sztrájkbizottság 2009. október 15-én megállapodást kötött, amelylyel a közszolgálatban dolgozó szakszervezetek és a kormány között egy olyan megegyezés jött létre, ami szerint a költségvetési szervezeteknél dolgozó közalkalmazottak részesülnek a 13. havi kieső bér kompenzációjában. „A képviselő úrnak nem 2010-ben kellett ezzel szembesülnie, hanem azért 2009-ben, mert ezek után a költségvetési intézményeknél dolgozó alkalmazottak kétszer 49 ezer forintos keresetkiegészítéséről a 2010. évi költségvetési törvényben rendelkezünk. Ezért tehát a költségvetési törvény előkészítésekor minden országgyűlési képviselő tudta, hogy ennek a fedezete megvan a 2010. évi költségvetésben, mégpedig a miniszterelnöki fejezetben, és a megállapodás szerint az egészségügyben dolgozók esetében ezt a fedezetet az Egészség-

biztosítási Alapon nyilvánvalóan keresztül kell vezetni” – idézte fel a történeteket az államtitkár. Majd hozzátette: 2009-ben is ez volt a 13. havi kieső bér kompenzációja. Így aztán a kormányzati álláspont úgy szól: sem törvényt, sem alkotmányértés nem történt, ugyanis a Munka törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalóknál a munkáltatónak a dolga ezen keresetkiegészítés fedezetének biztosítása.

Puskás Tivadar erre úgy reagált, hogy az ellenzéki szövetség frakciója a szavazásánál elutasította a költségvetést; többek között azért, mert ilyen elemek szerepeltek benne. A képviselő kiemelte azt is, hogy azonos munkáért azonos bér jár, ezért fenn tartotta, hogy alkotmányos alapelvek sérültek, s igazságtalanság történt, amire – mint mondta – az érintettek hívták fel a figyelmét.

Visszontválaszában Vojnik Mária úgy reagált, nem sérti a jogegyenlőség elvét, hogy a Munka törvénykönyve hatálya alá eső munkavállalók más bérezésben részesülnek, mint a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozók.

Az „elkaszált” ingatlanadó és ennek költségei

Nem maradhatott ki a vitatott témák közül az ingatlanadó ügye sem. Mint ismert, a jogszabályt röviddel tavaly év végi elfogadása után az Alkotmánybíróság több ponton alkotmányellenesnek találta. Ellenzéki oldalról elsősorban azt tették szóvá, hogy a kormányzat rossz előkészítése nyomán „elkaszált” törvény járulékos költségei felesleges pénzkidobást jelentettek.

Egy rövid összesítés szerint az APEH elkészített kétmillió adóbevallási csomagot, ugyanennyi csekket mellékletekkel, körülbelül 20–30 millió forint értékben. A vagyonadó-kalkulátorra, az informatikai fejlesztésekre, az állampolgárok tájékoztatására további több tízmillió forint ment el. „Ha ehhez hozzá számoljuk, hogy tucatnyi pénzügyminisztériumi alkalmazott dolgozott több ezer munkaórában, akkor a végösszeg megközelítheti a százmillió forintot. Mondhatnánk egyszerűen, hogy sok hűhó semmiért, de azért ennél rosszabb a helyzet, mert az adófizetők pénze bánta” – sorolta a gondokat a fideszes képviselő. Majd arra várt választ a pénzügyi tárca államtitkárától, mibe kerültek az adófizetőknek a vagyonadóval kapcsolatos intézkedések, és ki ezért a felelős.

Válaszában Katona Tamás kifejtette: az Alkotmánybíróságnak néhány technikai, ugyanakkor fontos kifogása volt, amelyet orvosolni lehet. Meggyőződése, hogy a következő kormány ezt újra napirendre tűzi. A konkrét összegekkel kapcsolatban azt mondta: készült egy vagyonadó-kalkulátor, illetve egy ingatlanérték-kalkulátor, amely hasznosítható informatikai termék, a polgárok a segítségével megtudhatják, mennyit ér az ingatlanuk. Azt állította, külön nyomtatványnak ehhez nem kellett készülnie, mert a normál nyomtatvány részeként lehet ilyen bevallást készíteni. Majd azzal fejezte be, hogy az ingatlanadót nem ez a kormány találta ki, ma is létezik, a települések nagy részén fizetnek más jogcímen, de ingatlanuk alapján kivetett jelentős adót a polgárok.

N.E.